

Sennett, Bauman, Burawoy

En les últimes setmanes Barcelona ha acollit les anàlisis, els pensaments i les reflexions sobre el moment actual de tres sociòlegs de renom internacional: Richard Sennett, Zygmunt Bauman i Michael Burawoy. Richard Sennett va participar en el cicle Converses a la Pedrera, de la Fundació Catalunya - La Pedrera, on va exposar la tesi que defensa en el seu últim llibre, *Juntos*, sobre la falta de cooperació en la societat capitalista neoliberal. Zygmunt Bauman va participar en el cicle de conferències En Comú, del Centre de Cultura Contemporània de Barcelona, on va presentar les idees de la seva última obra, *Sobre la educación en un mundo líquido*, en la qual reflexiona sobre les conseqüències de viure durant trenta anys en un món irreal basat en la idea del creixement il·limitat. Michael Burawoy va impartir una conferència dins del cicle International Sociological Debates, de la Universitat de Barcelona, i hi va analitzar el paper de la societat civil des de la perspectiva de la sociologia pública, la que està al servei de les persones i connecta amb els moviments socials.

Malgrat que les tradicions teòriques d'aquests tres sociòlegs no coincideixen, les seves anàlisis sobre el context actual tenen molts punts en comú. En primer lloc, apunten la separació que hi ha entre la política i el poder. Bauman parla del dèficit de poder que pateix la política, Burawoy explica que l'economia ha segrestat la política i Sennett denuncia la incapacitat del sistema per negociar diferències polítiques. No és una novetat apuntar la falta d'autonomia política respecte al poder econòmic com una de les causes de la crisi actual. El més interessant d'aquests tres sociòlegs són els seus arguments a favor de repensar la manera de fer política i, per tant, en contra de la renúncia a fer po-

SARA MORENO

SOCIÒLOGA

lítica. Una idea que també defensa Quim Brugué en el seu llibre *És la política, idiotes!* El repte no és recuperar l'autonomia política respecte al poder econòmic, sinó buscar noves maneres de fer política més participatives i cooperatives que allunyin la política de l'economia. Que la política recuperi el poder sense la complicitat de la ciutadania i sense la cooperació de l'oposició és una falsa sortida de la crisi.

En aquest sentit, els tres sociòlegs coincideixen a reivindicar més democràcia directa a través dels moviments socials, la cooperació entre posicions divergents i l'educació. Subestimar la capacitat de mobilització de la ciutadania cada vegada que surt al carrer a manifestar-se, mantenir diàlegs de sords durant els debats de control al govern i retrocedir en termes d'educació pública com a garantia d'igualtat d'oportunitats evidencia una escassa predisposició política a repensar la política.

Els tres sociòlegs també coincideixen a assenyalar un auge de l'individualisme a causa del context de crisi. Quan els recursos escassegen o es-

tan en perill és lògic que s'individualitzin les estratègies per sobreviure o viure. Perdre la confiança en les institucions polítiques, no tenir en compte la capacitat de cooperar amb els que són diferents però pateixen la mateixa situació i descartar la mobilització per la seva ineficàcia són actituds que beneficien el poder econòmic perquè desacrediten la política, el seu principal enemic.

Els tres sociòlegs analitzen els moviments socials críticament, i destaquen el seu potencial per transformar el sistema democràtic, però també subratllen els seus límits per la volatilitat, l'heterogeneïtat i l'ambigüïtat política que els acostuma a caracteritzar. Un dels instruments que més han contribuït a l'efervescència social d'aquests moviments són les xarxes socials. Unes xarxes que tenen molt potencial perquè faciliten la comunicació, la coordinació i la cooperació, però que no són garantia de transformació. L'espai virtual corre el risc de reproduir dinàmiques de mons tancats que no transcendeixen a l'espai públic. Un risc que la Plataforma d'Afectats per la Hipoteca ha superat amb escreix.

Tal com diu Burawoy, "la sociologia té molt a dir sobre què està passant ara". L'objecte d'estudi de la sociologia són les relacions socials, i el seu objectiu és comprendre i explicar per què aquestes relacions són com són. La pèrdua de poder de la política davant l'economia, la individualització de la societat i la reacció de moviments socials que corren el risc de ser volàtils i heterogenis expliquen com són les coses. No forma part de les preocupacions de la sociologia dir com haurien de ser les coses o com seran. Tampoc hauria de formar part de les preocupacions de l'economia dir com haurien de ser les polítiques o com seran. ¿La sociologia ha de ser normativa o l'economia ha de deixar de ser-ho?

**Quan els recursos
escassegen o estan en
perill les estratègies per
sobreviure es fan més
individualistes**